

DOMOVINA

Izhaja 5., 15. in 25. dan vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Velja za celo leto 2 gid., za pol leta 1 gid., za četrt leta 50 kr. Naročnina naj se pošilja Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Naše šole v državnem zboru.

Dne 22. februarija t. l. stavil je preč. gosp. dr. L. Gregorec v državnem zboru naslednjo interpelacijo.

Slovenski narod ima tudi v vojvodini Štajerski čisto brezdvomno pravico do popolnoma slovenske državne gimnazije, ker po državnem osnovnem zakonu morajo biti v deželah, kjer več narodov stanuje, javni učni zavodi tako urejeni, da brez sile k uku katerega drugega deželnega jezika, vsak teh narodov potrebne pripomočke dobi za izobrazbo v svojem jeziku. Ta jasna postavna določba se za slovenski narod še vedno ne uresničuje, ta narod ima samo slovenske paralelke za prve štiri razrede na državnih gimnazijah v Ljubljani, v Rudolfovem in v Mariboru. Ta naprava se je izborna obnesla in zato je primerno, da se priredi povsod za slovensko učečo se mladino, kjer je še ni, posebno na c. kr. državni gimnaziji v Celji.

C. kr. državna gimnazija v Mariboru je imela letos ob koncu prvega semestra 398 učencev; od teh je bilo 137 nemških, 262 pa, torej dve tretjini, slovenskih dijakov. Za zadnje obstoje štiri paralelni slovenski razredi, ki prav dobro uspevajo. Slovenski dijaki se laglje in temeljiteje uče učne predmete sploh in pridobe si polagoma tudi popolno znanje nemškega jezika.

Jednakega ljudomilega ravnanja s slovenskimi dijaki na c. kr. državni gimnaziji v Celji še zmirom ni, akoravno so tukaj sta-

tistične razmere natanko take, kakor v Mariboru. Kajti letos se šola tam 365 dijakov, mej temi 127 nemških, in 238, torej dve tretjini slovenskih. Z vsemi se glede učnega jezika jednako ravna, vsi morajo imeti nemške knjige, poslušati nemške profesorje, ki večinoma ne znajo slovenskega jezika, in zato svojim slovenskim učencem nikjer ne morejo pomagati v materinščini.

Da bi to napravo, ki nasprotuje državnim osnovnim zakonom, še dalje vzdržal, ustanovil je sedanji ravnatelj eden tako zvan pripravljalen razred za učence slovenske narodnosti, da bi se naučili nemški. Po tem takem nima c. kr. državna gimnazija v Celji, kakor druge avstrijske gimnazije osem, ampak devet razredov. Slovenski učenci so tam prisiljeni, najmanj 9 let v gimnazijo hoditi in stariši imajo 9 let plačila, ne malo pomenljiva za otroke svoje. Očividna krivica je to.

Razmere na c. kr. državni gimnaziji v Celji so v zadnji dobi popolnoma nerazna in neznosne. Časopisi poročajo o njih sledeče:

Zadnje leto sta bila dva vrla slovenska profesorja premeščena na čisto nemške gimnazije, v Celje pa so poslali za nja čisto nemške profesorje. Od 14 učnih močij ima samo jeden profesor učno sposobnost za slovenščino.

Nemški profesorji z ravnateljem vred so politično prononsirani ljudje, nemško-nacionalci najhujše barve, in to kažejo s tem, da zatirajo vse, kar je slovensko, kolikor morejo, nemške učence

pa z največjo krivičnostjo pred slovenske postavljajo. Slovence klasificirajo čez vse ojestro, s čemur jim jemljejo štipendije in oproščenje od šolnine. Prepovedali so slovenskim učencem govoriti v materinem jeziku; ker so dijaki cesarsko pesem peli v cerkvi v slovenskem jeziku in v zasobnih stanovanjih slovensko popevali, izključili so jih iz gimnazije.

Nemškimi dijakom pa se daje, kolikor mogoče, prednost, oni hodijo z ravnateljem v postnem času na „gšnas-ove“ plese in dajejo v nedeljo zjutraj pohujšanje ljudem, ki v cerkev hodijo; nemški dijaki smejo svoje slovenske kolege brez kazni zasmehovati in psovati na cesti, v šoli, celo v pričo profesorja.

Razdivjanost hipernationalna predira že tiste meje, katere pri nas vsakteremu določuje zvestoba do avstrijskega cesarja in avstrijske domoljubnosti. Nemški dijaki imajo namreč med seboj „krivno zvezo“, „Bismarckverein“ imenovano, z obligatnimi „Bismarckovimi večeri“, na katere tudi nende vabijo, in ob katerih pred ovenčanima podobama Bismarcka in nemškega cesarja kriče „Hoch Deutschland, hoch Bismarck“. Ravnatelju se ti nepatrijotični izgredi zdé „otročarije“. Pravila „Bismarckvereina“ prepovedujejo udom občevanje s slovenskimi dijaki in sošolci. Ko se je nek nemški dijak nedavno pregrešil zoper to prepoved in govoril s sinom slovenskega odvetnika, pozval ga je sin celjskega c. kr. okraj-

LISTEK.

Iz Krčevinskih potočnic.

(Elegija.)

Dem, der keine Rose bricht,
Ist kein Kranz bescheeret.
Günther.

Kdor za sé sam ne skrbi, nikdar ne koristi človeštvu,

Vztrajnost, marljivost in prid živnikom daje največ.

Kdor ne nabira cvetlic, ne more si spletati vencev,

Ni brez tvarine krojač še sešil suknje in hlač.

Kdor rodoljub ni kakor velja, ne čišla ga narod,

Narod, ki dobro pozna svojih prvakov dolžnost.

Blagor mu kdor je dolžnost izvršil na zemlji kot človek,

Lehka njegova bo vest, kedar približa se smrt,

Léhko slovó bode dal čelarnosti bednega sveta,

Grobna temota ne bo groza njegova in strah.

Hajdi podsúčimo si rokave ter hitro na delo,

Delajmo dokler je dan, da ne dosegne nas noč,

Dókler sprehaja se moč človeku po žilah in udih,

Dótlej naj dela, skrbi, ljudstvu naj bo na pomoč.

Delo pošteno nikdar ne plaši, ne straši Slovence;

Njemu marljivost je vzor, spremlja od zibke

ga v grob.

Silni trud, trdi napór drugova sta vedno mu

zvesta,

Deca trpljenja smo vsi, jadmiki, kar nas živi.

Bode li bolj nego nam godilo se našim zanamcem?

Bode li jih kakor nas tujstva trpinčil ukaz?

B. Flegerič.

Arabeske in freske.

Spisal Jan Hřivý.

I. Zapiti kapitali.

Bila je krasna poletna noč.

Nebeški svod je bil zalit s tisto čudovito modrino, koja mami človeško oko. Le tu in tam je plaval kak poluprozoren oblaček, hitel proti bratom svojim tam na severni strani. Manjšal se je in manjšal, — v daljavi videla se je še majhna pičica, potem pa je vse izginilo. Mesec je smehljaje zrl na zemljo in zvezde so migljaje krog njega, kakor mala piščeta krog koklje.

Stal sem pri oknu svoje majhne sobice ter zrl v krasno noč.

Vse je bilo mirno. Neka vzvišena, dobrodejna tišina je plavala nad zemljo. Le v daljavi se je oglašil včasih enakomeren, tožeč glas psa ter je motil nočno tišino...

Daleč krog je zrló oko le ravnino, nepregledno planjavo, oblitó z mesečnim žarom...

Ne vem kaj sem prav za prav mislil, a nehoté so se mi vzbujali v prsih spomini na pretekle dni, dni mladosti, sreče in brezskrbnosti.

V dušo pa mi je stopala podoba za podobo... in mimo duševnega očesa korakala mi je senca za senco, — prijatelj za prijateljem. —

Marsikaterega je že zagrebla lopata. Drugi še živé, a razpršili so se po svetu, ta na jug, oni na sever. Ta je postal bogataš, oni se še bori z bledolično bedo, v potu svojega obraza si služi svoj vsakdanji kruh. Vsi so daleč raztrošeni, in jaz sem tukaj osamel, — tako sam...

H krati se prebudim iz teh sanj. Po cesti tik mojega doma koraka mož zibajoč in opotekajoč se. S hripavim, neprijetnim glasom poje in kriči:

„Gora, oj ti siva gora...“ To je neprijeten disakord v veličastni nočni tišini. A kaj to njemu mari!

Polagoma koraka dalje. H krati se ustavi, prime se z drhtečo roko za glavo, ter se zvrne v lužo kraj ceste. Težko in kolneč se zopet dvigne, tava naprej ter še bolj kriči: „Gora, oj ti siva gora...“

Spoznal sem ga. Nekdaj sva si bila prijatelj. Bil je talent. Vsak, ki ga je poznal, je pričakoval veliko od njega. Vsak je mislil, da bode kedaj zdatno koristil s svojimi talenti bédni svoji domovini, teptanemu narodu.

A prišlo je drugače. Zabredel je v slabo družčino, začel popivati, igrati. Mene se je od tedaj ogibal. — In zdaj je siromak, brez doma, brez lastne volje, v nadlogo in nevoljo sebi in drugim...

V daljavi se oglašá zopet pes, in v vasi se sliši krik: „Gora, oj ti siva gora...“

Zaprem okno. V glavi pa mi šumi:

„Zakopani talenti, zapiti kapitali!“

nega glavarja v zagovor, zato pa je zadnji bil kľofutan od nemškega kolege očitno na cesti. Tako fanatizirana je gimnazijalna mladina v Celji. Vredna je obžalovanja, pa kriva ni sama, ampak — njeni predpostavljani.

Take razmere se ne smejo trpeti; razširjevanje najsurovejšega sovraštva mej narodi se ne sme dopuščati. Skrb za mladino, za stariše, za državo veleva resne preuredbe na c. kr. državni gimnaziji v Celji.

Zato vprašamo podpisani poslanci Nj. ekselencijo, hoče-li blage volje:

1.) poučiti se dati o nerednih razmerah na c. kr. državni gimnaziji v Celji bolj zanesljivo, kakor je to zdaj po deželnem šolskem nadzorniku mogoče;

2.) odrediti za šolsko leto 1894/95 slovenske paralelke;

3.) temu primerno premeniti osebe v ravnateljstvu in učiteljih? —

Celjske novice.

(**Odhodnica.**) ktero so priredili v čast odhajajočemu g. dru. Franu Rosini njegovi prijatelji in narodna društva, dne 28. febr. t. l. v gostilni pri g. Jezerniku (Grenadirju), razvila se je v pravo prijateljsko manifestacijo. Dvorana v gornjih prostorih imela je komaj prostora za mnogobrojno došle prijatelje iz Celja, Žalca, Laškega trga, Vojnika in Št. Jurija itd. Vrstil se je govor za govorom med krasnimi točkami, ktere je sviral naš polnoštevilni tamburaški zbor. Lepo vrsto napitnic pričel je g. dr. Serbec, kazoč na dra. Rosino kot pravnik, delavnega narodnjaka in iskrenega prijatelja. Ostali govorniki dr. Vrečko, svetovalec Krušič, dr. Dečko, zdravnik Rükschl, vikar Bogataj, Drag. Hribar in dr. Mohorič povdarjali so razno vspešno delovanje tako na narodnem, kakor tudi socijalnem polju. Posebno navdušeno bil je sprejet govor g. šol. svetovalca Krušiča, ki je povzročil da na Štajarskem ostane ozka vez vedno med svetno inteligenco in domovinom, na dalo lamo vsi za jeden princip osrečiti domovino in imamo jedno geslo: „Vse za vero, dom in cesarja!“ — Dr. F. Rosina uvidel je lahko, koliko simpatije vživa med štajarskimi Slovenci in da delo njegovo ni padalo na kamenita tla. To izrazil je tudi v jedernatem govoru, v katerem se je zahvaljeval prijateljem in napil neupogljivi gardi celjskih Slovencev. —

(**Kdo je ovaduh?**) Svoj čas smo poročali o interpelaciji državnega poslanca kanonika dr. L. Gregorca, glede obnašanja celjskega avskultanta dra. Glasa, kteri je po trditvah g. interpellanta rabil grde psovke proti slovenskim strankam. Takrat se je po celi vrsti naših Nemcev zagnal divji krik, da je to ovaduštvo in da je vse neresnično. Dne 26. febr. odgovoril je na to interpelacijo pravosodni minister grof Schönborn in med drugim povedal, da je dokazano, da je dr. Glas rekel pri zaslišanju mnogospoštovanega g. Virbnika iz Nove cerkve: „Tukaj je knjižica za pivo, tukaj vaš podpis; če ne morete povedati, če ste to pivo dobili, potem ste eden najneumnejših ljudi, kar jih je na svetu.“ — Dalje je povedal g. minister, da je isti gospod avskultant krčmarju Janezu Felicjanu iz Šmartna v Rožni dolini, kakor pripoveduje ena priča rekel: „Škoda, da je taka svinja na svet prišla,“ da pa ostale priče tega niso potrdile in da vse te nespodobne psovke niso zadevale slovenske narodnosti. Kje je torej ona nedolžnost dra. Glasa? Ali sme takov mladenič na tak način občeovati s poštenimi slovenskimi posestniki? Gospod minister je rekel, da ne. In vendar ta gospodič še danes uraduje v c. kr. okrajnem sodišču v Celju in bode, kedar se nazoblje v Celju par slovenskih besedi, postal adjunkt, kje med Slovenci! — O ljubi dr. Glas, tvoja sreča, da si rojen Nemeč!

(**Naš poslanec g. M. Vošnjak**) je v državnem zboru z nova vlado vprašal, zakaj še ni potrjen zakon, po katerem ne bi bilo treba posojilnicam več plačevati 2% neposrednih pristojbin od obresti hranilnih vlog. Nadalje je interpeloval ministra, če mu je znano, kako postopa okr. glavarstvo v Celovci in Beljaku proti posojilnicam in kake neopravičene in samo-

oblastne zahteve da stavi do teh denarnih zavodov. — To bode brž ko ne vendar napotilo ministra, da se sam prepriča, kaka krivica se godi koroškimi Slovincem in da niti pri denarnih zavodih nimajo miru pred oholim nemškutarstvom.

(**Okrajni šolski svet celjski**) imel je v sedanjosti sestavi še le jedno sejo. Vkljub želji slovenskih odbornikov, vendar že tri mesce ni bilo nobene seje. Redno bi se moral okrajni šolski svet sklicavati vsak mesec. To bi bilo tem bolj potrebno, ker se imajo rešiti prav važne zadeve: razširjenje okoliške šole, nastavljenje učitelja za Št. Jurij itd. Zakaj se torej zdaj drugače postopa, nego poprej z nemško večino. O priliki poprosimo odgovora.

(**Dobro Foregger!**) Znani duhoviti zastopnik celjskih Nemcev v državnem zboru ima v časi res izborne misli. Da bi dokazal, da je na celjskem gimnaziju, o katerem se je zadnji čas toliko govorilo vse v najlepšem redu, vzel je ono številko „Slov. Naroda“, v kteri je Peter Končnika popravek s trinajstimi „Ni res“. S to številko podal se je dr. Foregger k gospodu naučnemu ministru in mu natanko dekal, kako grdo neresnico so pisali Slovenci o celjskem gimnaziju. Ubogi minister Madejski, če mora večkrat poslušati take komedije.

Spodnje-štajerske novice.

(**Premembe pri č. duhovščini.**) Premeščeni so č. gg. kaplani: V. Janžekovič iz Poličan v Čadram, Al. Čížek iz Starega trga pri Slov. Gradci začasno k sv. Janžu pri Sp. Dravogradu, in zopet je nastavljen provizor Ant. Lajnšič v Kalobji, kot kaplan v Poličanah.

(**Novo sv. mašo**) je imel č. o. L. Ferk, novoposvečeni frančiškan pri sv. Trojici v Slov. Goricah.

(**Krajni šolski sveti**) si na Štajarskem zdaj z nova volijo svoje upravnike t. j. predsednike in podpredsednike. Boto si dovoljujejo o tem kratko besedo spregovoriti. — Čeravno nimajo krajni šolski sveti veliko pravic, marveč skoro le dolžnosti, vendar so v resnici avtonomni (samoupravni) šolski organi. Zato je važno, kdo je predsednik tej korporaciji. Dober predsednik lahko šoli veliko koristi in jo brani pred hudimi udarci. Toda mora imeti za to potrebne sposobnosti: izobraženost, značajnost, domoljubje, avtoriteto. Ako mu drugi posli ne dovoljujejo, da bi tudi delal in preskrboval zadeve krajnega šolskega sveta, naj stopi v ozko dotiko s šolskim voditeljem, ki gotovo rad odvzame vse delo takemu predsedniku, kateri šolo ljubi in učitelje spoštuje. Slabi se nam pa zdé taki predsedniki, kateri se v resnici smatrajo le za to, da slepo posnemajo vse delovanje višjih organov in kateri namreč tim na ljubo le nemško uradujejo in se vsem novodobnim šolskim birokratom nemo uklanjajo. Kako pa značajni predsedniki lahko veliko šoli koristijo, nam priča mnogo slučajev. Ljutomer n. pr. je skoro vedno imel narodnjake na čelu krajnega šolskega sveta; zato se je ondi vedno branil slovenski značaj šoli in so se branili narodni učitelji. Zato je bil boj zoper nemško šolo dolg in hud, dokler ni ministerstvo odločilo nemškutarški stranki na korist. Tudi Brežice so dolgo časa imele veljavnega in izobraženega moža na čelu šole. In ta se je pa celó pri ministerstvu z vspehom upiral, da se ni šolska občina po receptu dr. Starkela razcepila na „slovensko“ in „nemško“.

(**V Braslovčah**) baje namerjajo dovoliti še četrto žganjarno. Mi sicer ne vemo komu na ljubo se to zgodi, a v tem pa smo prepričani, da je za občino kakor za prebivalstvo bolje, kolikor manj je teh zaduhlic, ki jemlje človeštvu zdravje in premoženje.

(**Petindvajsetletnica.**) Dne 24. februvarja minulo je 25 let, kar je zasedel županski stol v Št. Jurji ob j. žel. blag. gospod dr. Gustav Ipavic. Njegovo uspešno delovanje videti je povsod v prijaznem trgu. — Tržani šentjurski hočejo ta imenitni dogodek proslaviti posebno sijajno.

(**Častnim občanom**) izvolila je občina Dobrna preč. g. dekana Karol Gajšeka. Preč. g. župnik in dekan deluje že nad 25 let neumorno

za blagor svojih soobčanov in ti mu res niso bolje mogli skazati svoje zahvalnosti.

(**Iz Sevnice**) se nam poroča: Zadnja notica o izvažanju gnoja pri g. F. Simoniču in najdbi nekega trupla v gnoji je popolnoma izmišljena in je bil poročevalec Vaš od kakega nasprotnika nalagan. Blagovolite tedaj to objaviti in s tem preklicati ono notico.

(**Umrl**) je nagle smrti rudarski inženir in podjetnik g. I. Fritsch, posestnik nekdanjega Klēmbasovega hotela v Brežicah. Bil je Nemeč, a Slovincem ni bil sovražen; zato je bil tudi pod svojo streho vzel čitalnico v Brežicah.

(**V Ptujih**) zaprli so šolo radi davice, ki je nastala med otroci.

(**Novo gasilno društvo**) se bode osnovalo v občini Bučevčevcih pri Ljutomeru. Pravila so uže poslana v potrjenje c. kr. namestnij v Gradec. Poveljstvo bode imelo slovensko. Živelo osmo gasilno društvo v okraju ljutomerskem.

(**Koncert**) prirede „Triglavan“ v Gradci dne 6. t. m.

Druge slovenske novice.

(**Slovenske posojilnice l. 1893.**) Posojilnica v Logatci je lansko leto kaj lepo napredovala; kajti imela je 170.47 gld. prometa in 2981 gld. čistega dobička. Njen rezervni fond znašal je lani, ob koncu 6. upravnega leta že 4687 gld. Posojilno in konsumno društvo v Rojanu pri Trstu je l. 1893 bilo dokaj živahnije od prejšnjega leta, premetalo je 82136 gld. denarja, imelo 851 gld. čistega dobička in 620 gld. rezervnega zaklada. — Bekštajnska posojilnica v Ločah na Koroškem je lani zopet lepo napredovala; kajti imela je 162116 gld. prometa, 874 gld. čistega dobička, od katerega je dala 474 v rezervni fond, ki je narastel že na 2601 gld.

(**Deželnega in državnega posojila**) za napravo novega vinograda je dobil do zdaj le še en sam vinogradnik v krškem okrajnem glavarstvu. Počasi gre! Drugod, posebno na Štajarskem jih je že več dobilo.

(**Trte na vsak način.**) Ker je bila zima tako ugodna, prekopalni so vinogradniki veliko zemlje, da bi jo z amerikanskimi trtami zasadili. Toda trt bode primanjkovalo in ljudje bi jih radi dobili na vsak način, zastonj ali za denar, ali ... jih bodo pa kradli. Zato naj bi zdaj občine in glavarstva povsodi ostre naredbe razglasile, da se bode slehern vinogradnik, kateri je svoj vinograd z nova zasadil, izkazati moral, kje je trte dobil; kajti sicer se je bati, da bodo revni in tatinski vinogradniki bogatejšim in pridnejšim kar iz novih vinogradov trte kradli, kakor smo že slišali o takih pritožbah.

(**Pomlad je tu, zgodnja pomlad!**) Po kratkem mrazu, ki je bil okolu sv. Matije, dobili smo zopet vsled južnega vetra že tople dneve, ko živo srebro tudi zjutraj pri čisto jasnem dnevu ni padalo pod ničlo; poludansko solnce je pa razgrevalo zemljo in zrak tako zeló, da smo imeli v sencí po 15° C in na solncu pa 20° in več. Vendar ...

(**Pedagogičskemu društvu v Krškem**) vlada ni potrdila — kakor je bilo pričakovati — predloženih vzgojeslovnih in ukoslovnih učnih knjig in samo to rekla, da se bodo knjige priporočile učiteljem in pripravnikom. Torej slovenske knjige se bodo samo priporočevale, nemške pa za rabo in v nakup ukazovale. Dvojna mera! Zakaj se ni reklo, ali so knjige dobre ali slabe?

(**Umrl**) je g. Marko Kovšča, nadučitelj v Kropi na Gorenjskem, mož, ki je bil vrl šolnik in narodnjak. V Lincu je umrl g. P. Ehrat, bivši profesor mariborskega učiteljišča.

(**Irredenta na Primorskem**) se strašno razširja; posebno se neki list z veleizdajsko vsebino tako razširja po Gorici, kakor ne bi bilo ondi c. kr. uradov in policije. Listom laškim grede baje na roko, tudi poštni uradniki, ki so celó dopisniki takih slabih, za Avstrijo nevarnih pamfletov, t. j. sramotilnih listov.

(**Iz Opatije**) se nam poroča, da v kratkem pride tje nemška cesarica z otroci in ostane delj časa v kopališču. Nemški cesar jo bode med tem obiskal v Opatiji, koder se baje snide tudi z našim in ruskim cesarjem ter laškim kraljem.

(Narodna požrtvovalnost.) „Družba sv. Cirila in Metoda za Istro“ lepo napreduje, ker ji prihajajo darovi iz vseh slojev hrvatskega in slovenskega naroda. Jediní zagrebški „Obzor“ nabral je za to družbo doslej 1328 gl. 78 kr.

Druge avstrijske novice.

(Presvetli cesar) se je peljal na breg južne Francije nasproti cesarici, ki se vrača z otoka Madejra skozi sredozemsko morje na grški otok, kjer ima svojo vilo.

(Državni zbor) je v svojih prvih sejah razpravljaj bolj neznatne zadeve; v prvi seji je bilo zlasti veliko prošenj na dnevnem redu; izročile so se vladi ali raznim odsekom. Bilo je tudi vse polno prašanj do vlade. — Prav pridno razpravlja proračunski odbor, vendar ni videti, da bode proračun za leto 1894 že do velike noči dognan in dovoljen, morebiti komaj do binokosti. — Vlada bi rada zopet v razpravo spravila valuto, uravnavo denarja, ker smo, kakor znano, v tej zadevi na pol poti obtičali in je videti, kakor da ne bi mogli ne naprej ne nazaj. Zdaj se bodo po predloženi postavi bankovci po 1 gl. vzeli iz prometa po malem in nadomestili s kronami srebrnimi. Počasi bode se morebiti tudi z drugimi bankovci to storilo in jih nadomestilo morebiti kdaj (?) z zlatom. — Vlada kuje tudi preuredbo volilnega reda za državni zbor. To zadevo hoče v pretres vzeti nekoliko radi prejšnjega ministerstva, nekoliko radi tega, ker so socialisti, t. j. delavci in drugi, ki hočejo dela in pravic imeti, tudi že na Dunaji zelo glasni.

(Spinčičeva zadeva) pride vendar v razpravo v državnem zboru, menda pred Veliko nočjo, ako je verjeti Hohenwartu, katerega je v tej zadevi v klubu prašal posl. Pfeifer.

(Zoper anarhiste) na Dunaji je bila tudi sodna razprava, pri kateri je bilo obsojenih več teh nevarnih prekucuhov.

(Dunajski župan dr. Prix) je nagloma pri izletu umrl. Mož je bil zvest liberalcem in velikemu kapitalu, radi česar ni bil zelo priljubljen pri ljudstvu.

(Izneveril) je čez 100.000 gl. blagajnik avstrijske državne zadolžnice, neki Ferles na Dunaji in se potem, ko so zasačili njegovo hudo delstvo, ustrelil. Premalo kontrole in preslaba!

(Brezposelni delavci na Dunaju) pogostoma zborujejo in se pritožujejo, ker nimajo dela. Zborovanja so jako viharna. Potem razgrajajo po ulicah, da jih mora policija razgnati.

(Narodopisna razstava v Pragi l. 1895.) Deželni zbor češki dovolil je za narodopisno razstavo podporo 60.000 gl. Za to podporo glasovali so seveda Čehi in razni veleposestniki, v tem ko so se protivili Nemci. Za garancijski fond treba je 100.000 gl., torej manjka še 40.000 gl., katere mora pokriti narod. Čim bode zajamčen fond 100.000 gl., izplača dežela polovico dovoljene podpore.

(Na Hrvatskem) še vedno kuhajo zagrebškega nadškofa. Zdaj se zopet imenujeta sarajevski škof dr. Stadler ali senjski škof Posilović, za bodoča dostojanstvenika. — Za predsednika jugoslovanske akademije se trudijo pridobiti prof. dr. Jagiča v Beču, kateri bi ob enem bil profesor na zagrebškem vseučilišču. Profesor Jagič je hrvatski rojak in sedaj prvi v stroki slovanske učenosti.

(V hrvatskem zboru) se je razpravljalo, da bi hrvatska hipotekarna banka uživala iste pravice kakor avstro-ogerska banka. Proti temu bi ne bilo ugovora, da bi dolžniki hipotekarne banke imeli one iste koristi, katere imajo dolžniki avstro-ogerske banke. Ali hrvatska banka ne oskrbuje lastnikov nepremičnin s cenanim denarjem, niti jim olajšuje vrnitev posojila. Denar je za dolžnike dražji nego po 5⁰/₁₀₀: plačati je namreč 5¹/₂⁰/₁₀₀ na obresti in 1¹/₂⁰/₁₀₀ na amortizacijo.

(Civilni zakon) na Ogerskem je zdaj predmet hudega boja v državni zbornici v Budapešti.

(V Srbiji) vre. Milan, kraljevi oče, ki je rekel, da ga nikoli ne bode več v srbsko kraljestvo, strahuje nasprotnike svoje in nove vlade, da je groza. Zapreti je dal okolo 700 oseb. Bati se je meščanske vojske, ki utegne naperjena biti zoper sedanjo kraljevo rodbino Obrenovičev. Da ne bi se ogenj, ki utegne v Srbiji nastati, razširil tudi k nam, dobil je naš 13. vojaški kôr ukaz, pripraviti se na vojno; čuval bode najbrže najprvo našo mejo proti Srbiji. Novi ministerski predsednik posvetoval se je nedavno z našim ministrom vnanih zadev.

(Italijanska vlada) bi rada dobila od zbornice dovoljenje, da bi nekaj časa sama gospodarila in uredila državo, ki je zabredla v strašne dolgove in druge zagate.

(Jubilej slovenskega episkopa v Ameriki.) Kakor poroča „Amerik. Slovenec“, preteklo je 7. t. m. 25 let, odkar je bil posvečen v škofa msgr. Ignacij Mrak, episkop v Marquettu, država Michigan v Severni Ameriki. Msgr. Mrak je starosta slovensko-ameriškega svečeništva. Porodil se je dne 16. oktobra 1818 v Poljanah na Kranjskem. V duhovnika bil je posvečen v Ljubljani pod pok. vladikom Alojzijem Wolfom l. 1837.; l. 1845. preselil se je v Ameriko, kjer je pastiroval več let med Indijanci po Michiganu. Dne 13. avgusta 1887. praznoval je msgr. Mrak na tistem petdesetletnico svojega svečeništva kot navaden indijanski misijonar.

(V Braziliji) je še vedno vojevanje med vlado in vstajniki.

Dopisi.

Od Starega gradu. Gospod urednik! Odošlo bom kožušček. Včasih pogledam tja gori po Savinski dolini. In lej, Savinjčani so že začutili toploto. Kakor mravlja na mravljišču se gibljejo. Nekteri že kopljejo hmeljišča, pa tudi po vinogradih jih že vidim štohati in drezati. No, da bi se nam le to leto kaj na bolje obrnilo!

Gospod urednik! Prav res na dobro obrnilo. Od nekod sem izvedel, da bojo v Celju letos zopet mestne očete volili. Kaj, ko bi se vi malo spoprijeli. Presneto bi jim dobro djalo, tem mehovem, če bi izmed vas kacega pametnega človeka medse dobili. Pa kaj pravim pametnega. Ali ni Bokaumov Mauče dosti pameten? Saj sem celo v „Domovini“ bral, kako jo je urezal tam gori v Gradcu, da so se mu vsi smejali. Pa naj kdo drugi tako naredi, če more. Saj pa zdaj tudi tako po konci hodi, da nobenega Slovenca in še mene ne pogleda. Bog mu daj zdravje še mnogo let! Tista mlekarica, ki hodi v Celje, mi je pravila da je Mauči prav za prav češke krvi. No, če bi to res bilo, bi mu lahko rekel nemškutar. Pa veste, kaj je to. Marsikdo, ki bere „Domovino“, me vpraša. No in jaz jim dam ta odgovor, da

„nemškutar se pozna po tej napeti štuli; ki zmerom svojo to neumno tuli“.

Ali ni to, kakor nalašč za Vaše „Kipfelbarone“?

Gospod urednik! Starost me lomi, ali ne bo me še konec, preveč imam zaroda. Tako so zrasli moji tovariši puščavniki iz tal, kakor gobe na gnoji. Kmalu nas bo za cel „kloster“. Na Miklavževem hribu, na Pečovniku, pri sv. Ani — bojim se, da se še kateri ustanovi tudi na „gavgah“ pri Gabrji, na Kozjem brdu in še kje na kakovej krtini. Pa naj jim bode. Pošteno si prizadevajo v dobrih delih in zaslužnje jim ne izostane. Le to mi ni po všeči, da imajo toliko z mojim prijateljem Končnikovim Petračem opraviti. Jaz stara berglja bi se bil tudi rad malo usajal nad njim. Pa pustiva ga.

Vsaka reč ima en konec, samo klobasa ima dva, sveder pa tri. In tako bo tudi Končnika enkrat konec, ker on ni ne sveder ne klobasa.

Jaz bi ga še najbolje primerjal s kako štulasto kroglo, ki pa ima to lastnost, da bi se rada le navzgor valila. Profesorji bi bili pa keglji. Razložek je le ta, da ta krogla teh kegljev nikoli ne zadene, še onega tam zadaj ne, ki se samega strahu vedno trese. Vi že veste, katerega mislim.

Gospod urednik! Mnogo sem imel opraviti one dni pri svojem daljnogledu. Tam okoli gimnazije so se stiskali mladi fantički in ljudje so

rekli, da so to tisti ki imajo Bismarcka rajši, kakor pa našega cesarja. Presneta kapa! Če jaz še kaj tacega izvem, takrat jo bom pa jaz primahal, jaz ki sem na Laškem zvesto cesarja služil. Potem bom pa jaz take male Prajzovčke za ušesa potipal in po 25 na podplate odštel — pa brez tiste ščiplji-nikar-me preiskave.

Gospod urednik! Pustiva Petrača in njegove nedolžne fantiče. Povedal Vam bom eno drugo. V kazini se je pred pustom strop podrl. In meni se zdi, da je krčmarju na glavo padel. Saj ste pravili, da se mu je kar čisto možnjiček izpraznil. No to pa bo res treba zdaj tiste nove oštarije, ki jo bo dohtar Janez „na rajtengo“ vzela. Samo jaz bi še nektere očete za to novo oštarijo nasvetoval. Tako naj bi bil Julče „vunbacitelj“, ker je močnih prsi, Pepi naj sedi pri pipi, Lojzek naj kuha, Eks bo pa pometal, za „unterlaufarice“ bi pa kakšnjega poslužljivega Slovenca nasvetoval. No to bo potem krčma, da bom še jaz stara raševina tje prilomastil, če prav bojo samo nemški golaš prodajali.

Gospod urednik! Še bi Vam eno povedal o tistih fantkih, ki so visocih sodnikov sinovi in so bili tudi čisto nedolžni in o tistih gospodih, ki so oni teden tudi v gimnazij v šolo hodili. Pa hočem biti raji tiho, da kdo ne poreče, da sem kaj rekel; ampak, kar sekel, sem rekel.

Post je, čas pokore. Kaj ko bi se tudi jaz za nekaj časa pomeknil v samoto, da premišljam malo ta nečimerni svet in kar je zraven. Ali kedar bode ta post pri kraji, tedaj me povabite na pirhe in prikašljaj Vam bodem z novo batino za znane Vaše prijatelje. Do tistih mal pa nikari kaj ne zamerite Vašemu general-puščavniku.

Braslovče. V braslovški občini so v krajni šolski svet voljeni: g. Ant. Plaskan iz Braslovč, Janez Babič iz Parižl, Janez Masko iz Podvrha, Jožef Kodre iz Podgorja, Franc Cizej iz Št. Ruperta. Krajni šolski ogleda pa je imenovan Franc Šporn iz Rakovlj. Kot stalna uda pa sta vč. g. dekan Stoklas in g. nadučitelj Jarc. Predsednikom kraj. šol. sveta je voljen Janez Matko, posestnik Podvrhom; on je tudi posestnik „starega grada“, nekdanj last in domačija tako slavni celjskih grofov. — Načelnikov namestnik pa je Ant. Plaskan. Če so ti možje in gospodje šoli prijazni in uneti za njeni napredek, na kar se smemo gotovo zanašati, bodo gotovo skrbeli, da se že več let trajajoči nedostatki odpravijo. Prvič je treba trirazrednico razširiti v štiri razrednico, kar je dejansko v resnici že več let; prvi razred je namreč razdeljen; eni hodijo dopoldne, drugi popoldne. Otrok je še za štirirazrednico preveč, namreč 368, katero število smo povzeli iz Rožek-ovega šematizma.

Drugič je neogibno potrebno in zadnji čas je že, da se šoli preskrbi dostojni šolski vrt — šolska drevesnica; vsaka hribovska šola ima že svoj vrt, a šola v trgu Braslovče ga še zdaj nima, kajti tista pedenj zemlje, ki je notri na šolskem dvorišču, kakor miza velika, se vendar ne more šolski vrt imenovati. Učitelji sicer tudi podučujejo v sadjarstvu, sejejo, okopavajo, obrezujejo, cepijo — a z malo izjemo le na šolski — tabli.

Tedaj po Božiči je krajni šolski svet ubogim šolskim otrokom nakupil obleke, pravijo otroci, da je nad 60 otrok obdarovanih bilo: vsak je dobil kaj malega, seve, veliko se za 50 gl. ne da napraviti. Omenjene denarje pa je v ta namen volil zdaj že rajni Jurij Mlakar iz Rakovlj — Bog mu povrni tamkaj.

Odstopivši krajni šolski svet je sicer v zadnjih letih tudi dokaj storil za šolo. Dal je napraviti dva nova stropa; šolo je dal tudi od zunaj olepšati; nadučiteljevo stanovanje je čedno popravil. Zdaj pa so baje dobili povelje še stranišča predelati, ker sedanja ne ugajajo niti namenu niti postavam. Sploh pa celo poslopje, po starem slogu stavljeno, ne zadostuje šolskim namenom kaj ugodno. Šolske sobe v tleh, ki se dajo le slabo prezračevati, ozke in temne stopnjice. V šolskih sobah se po zimi tako kadi, da je groza; če se v nadučiteljevem stanovanju tudi tako kadi, nam sicer ni znano, pa dosti bolje že ne bo.

Vredno bi torej bilo prevdariti, ali bi se splačalo staro poslopje še veliko popravljati, ker na dolgo let tako to poslopje šolskim namenom

Ogled po širnem svetu.

(Nemški državni zbor) pričel je razpravo o trgovinski pogodbi z Rusijo.

ustrezati ne bo moglo. Število otrok se pomnoži leto za letom; ti prostori torej zadostovati ne bodo mogli.

Iz Frankolovega, 13. svečana.

„Blagor rajnim, ki so umrli v Gospodu!
Za naprej naj si odpočijejo od svojih trudov,
Kajti njih dela gredo za njimi“.

Apoc. 14, 13.

Naša fara je izgubila prav nenadoma vzgledno slovensko mater Marjeto Bezenšek, še ne 60 let staro, katero so spoštovali vsi, ki so jo poznali, zaradi njenega blazega srca, iskrene pobožnosti, narodnega duha in neutrudljive delavnosti. Mati Pintarica — kakor se reče po domače Bezenškovej hiši v Bukovju — bila je znana ne samo v naši nego tudi v sosednih farah kot mati sedmih pridnih sinov, dobrih narodnjakov in pravih kristjanov, kateri so se vedel razšli že daleč okoli po domovini in celó izven domovine med slovanskimi brati. Vsi so se navzeli materinega duha in posnemajo vedno njene blage lastnosti ter v svojih različnih stanovih vedno čislajo to, česar jih je dobra mati naučila.

Najstarejši sin Anton deluje že 15 let kot profesor v Bolgariji in je znan daleč po svetu kot jugoslovanski pisatelj in strokovnjak na polju stenografije. Drugi je Dominik, trgovec v svojem rojstnem kraju; tretji Arnošt, oddelni načelnik banke Slavije v Ljubljani, četrti Ignac, nadzornik-vinar dr. uzorne kleti v Plovdivu. Od ostalih treh najmlajši se je tudi posvetil jeden trgovini, a druga dva se pečata z gospodarstvom; jeden na očetovem domu, drugi pa pri svojem stricu, umirovljenem nadučitelju v Podsređi. Srečna mati, ki vidi vse svoje sinove vsakega pri svojem poklicu zvesto delujočega in skrbečega ne samo za sebe in svoje, ampak tudi za korist naroda in v prosep vere. Taka mati lahko zatise oči; a tudi po smrti živi ona v blagem spominu svojih sinov, vnukov in cele rodbine od kolena do kolena.

Zalno je samo, da je smrt došla tako rano in nenadoma po blago ženico. Šla sta oče in mati v predpustnem tednu od doma v Podsređo na gostijo svojega sina Gregorja. Pot je precej dolga, a samo en del od Celja do Rajhenburga se more voziti z železnico; drugo pa z vozom po hudi zimi. Med potom se je mati hudo prehladila ter dobila kmalo po prihodu v Podsređo plučno vnetje. V nedeljo, ko je bila poroka, je že ležala v nevarni bolezni. Gostija se je opravljala brez nje; seveda nij bilo pravega veselja, ker je materi vedno hujše postajalo. Poklicali so dva zdravnika, drugega za drugim, a nij bilo pomoči. — Na pustni torek zvečer, ko je bila gostija skončana; izdihnila je, previdena s sv. zakramenti, spoštovana mati svojo blago dušo. Tako so se mogli svatje kmalo po gostiji (v četrtek) podati tužni k pogrebu. To je res tragično!

Pač nikdo ne vé, kde ga čaka smrt. V hiši, kder je gospodarila ona kakor skrbna Marta celih 40 let, nij jej bilo usojeno umreti, nego daleč od doma. Vendar je imela to tolažbo, da so stali okrog smrtne postelje v zadnji uri soprog-oče, pa dva sina in novoporočena nevesta. Najmlajši sin Alojzij, katerega je skoro najrajše imela, je pa stisnil umirajoči mili materi svečo v roke ter ji zatislil oči.

Pogreb je bil jako lep. Če tudi je bila v podsredniški fari osebno nepoznana do tačas prišlo je vendar mnogo tržanov in faranov, vsi šolski otroci in štirje sinovi, da ji izkažejo poslednjo čast do groba. Ostali trije sinovi zaradi velike daljave seveda niso mogli priti, a v duhu obžalujejo izgubo premile mamice, ter bodo prihajali, čim bode mogoče molit na njen grob, na katerem bodo povzdignili dostojen spomenik svoji rajni materi hvaležni sinovi.

Iz Rudolfovega dné 22. februvarija 1894. (Dijaška akademija). V našem prijaznem mestu ob zeleni Krki začelo se je zadnji čas živahneje socialno gibanje, od kar imamo zavest, da se po preteku nekih mesecev s svetovnim prometom združimo. Danes mi je prijetna dolžnost, da v nekih potezah opišem izid dijaške akademije, katera se je vršila v sredo dné 21. februvarja v krasnih prostorih našega „Narodnega doma“.

Uže mnogo let obstoji tukaj hvalevredna navada upeljana, da vsako leto napravijo tukaj-

šnji dijaki (v korist ubogim sodijakom) aka demijo, koje čisti dohodek je namenjen v podporo revnim sodijakom. In tej tradiciji se je letošnje srednješolsko dijaštvo v najlepšem pomenu besede odzvalo. Ne gledé na trud g. profesorja režišerja in g. pevovodje, ki sta oba zastavila vso svojo vztrajnost in vednost, da je bil vspeh tako sijajen, moramo pripoznati trudoljubnost in izvežbanost dijakov, ki so nam ta večer toliko duševnega užitka napravili. Program obseza 11 toček in sicer petje, deklamacije in gledališna igra, bil je tako lepo in srečno sestavljen, da je poslušajoče občinstvo z vedno večjim zanimanjem in veseljem sledilo točki za točko, pri vsakej obilo s ploskanjem izvršujoče, pevce in deklamatorje pohvalivši. Vrhunec bil je zadnja točka, predstavljeni iz glume „čevljar baron“. Glavna uloga bila je v tako srečno izbrani osebi zastopana in tako dobro prednašana, da je bil ves učinek popoln.

Kako da se tukajšnje razumništvo zanima za negovanje in delovanje dijakov, pokazal je veselični večer. Najobilniša udeležitev, zastopani so bili vsi krogi uradništva in meščanstva, tudi iz okolice je bilo obilo gostov, tako, da so bili vsi prostori „Narodnega doma“ napolnjeni, kazala nam je poleg radodarnega priznavanja pri izvajanju programa, da ima tukajšnje občinstvo rado up boljše bodočnosti in v želji, da bi to soglasje ostalo na korist dijaštvu, gimnaziji in dolenski metropoli, da bi število dijakov od leta do leta rastlo in da bi mu vstali sedanji podporniki vedno zvesti, čestitamo dijakom še jedenkrat na vspehu včerajšnjega večera!

Književnost.

(Slovenske Talije) je izišel 58. zvezek, ki prinaša tri opere, namreč „Prenočišče v Granadi“, „Čarostrelec“ in „Prodano nevesto“. Slovenci, podpirajte vrlo „dramatično društvo“, ki izdaje pod navedenim imenom zbirko dramatičnih del in je glavni in edini izvrševalec slovenskih gledaliških predstav v Ljubljani, letnina znaša 2 gl.

(Slovenske književnice) sta izišli 10. snopič, ki obsega povest „Osveta“ in obrazec „Stric Martinek“, in 11. snopič, kateri ima začetek „Odiseje“, ki je za srednje-šolsko mladino prav primerno berilo.

(Šolski vrt.) Pod tem naslovom je izišel iz peresa profesorja J. Koprivnika v Mariboru, kot ponatis iz „Popotnika“ lep navod o snovanju in oskrbovanju šolskih vrtov, katerega vsem šolskim vrtnarjem prav toplo priporočamo. Ima tudi kratek dodatek o trsnih uši in načrt šolskega vrta na c. kr. učiteljski v Mariboru.

(Nova učila.) Naučno ministerstvo je dovolilo, da se smeta uporabljati za pouk „Slovenska čitanka“ za četrti razred srednjih šol, zložil dr. Sket, založila knjigotiskarna družba sv. Mohorja v Celovcu, in pa „Glavne oblike zemeljskega površja“, založil Ig. pl. Kleinmayer v Ljubljani, in sicer prva za srednje šole, kjer se poučuje slovenščina, druga pa za ljudske in meščanske šole s slovenskim poučnim jezikom.

Uradniška uniforma

čisto nova, za precej velikega, ne baš debelega človeka je po nizki cení na prodaj. Kje? pove upravništvo „Domovine“. (33) 1

Hiša na prodaj.

Poldrugo uro od mesta Celja, blizo železniške postaje, je na prodaj dobro zidana hiša, v kateri je krčma in prodaja tobaka. Hiša ima 5 sob, hlev za svinje in hlev za govedo ali konja, vodnjak pod streho ter nekaj zemljišča. Cena 2100 gold. od katerih 600 lahko ostane vknjiženo na posestvu. Več pove

Sebastjan Mastnak

(32) 2—1 v Celji, na Bregu (Rann), št. 13.

Marija Jošt

Celje, Šolska ulica št. 3, I. nadstropje

izdeluje vsakovrstna dela, spadajoča v stroko šivilje ter se priporoča slavni slovenski gospodi. (27) 3—2

Zaloga narejene obleke za gospe

Rotovške ulice (Rathhausgasse) št. 16.

Izdelovanje obleke po meri vsakojake mode za dame in deklice. — Velika zaloga narejene obleke najnovejšega kroja, iz najboljšega blaga po nizki cení. Za spomlad posebno priporočljivo: Spomladanski jopiči in dežni plašči, kapuci, ogrinjači raznih baž, mantleti itd. od navadnih do najfinejših. Obleka za deklice in otroke v najbolj rabljivih barvah ter zelo trpežna. Velik izbor predpasnikov za dom in gospodarstvo po najnovšem kroju in nizkih cenah. (34) 9—1

Za obilno naročbo se priporoča

Karol Roessner

krojač.

Hiša z gospodarskimi poslopji

ležeča ob okrajni cesti, v župniji Artiče pri Brežicah je za prodati. V hiši je mnogoletna gostilna in prodaja žganja. — Več pove del Cott v Brežicah, Štajersko. (35) 3—1

Železna blagajna

masivna, 58 cm dolga in 42 cm široka z 12 timi predeli, gotovim zaporom posebno pripravna za občinske zastope za prodati je za 25 gl. — Več pove upravništvo „Domovine“. (36) 3—1

Prava

plzenska pivina grenčica

izdelovana samo od iznajditeljev H. & A. Finger v Plznu, je dobiti povsod. (31) 2—2

Prodajalnica

z vso pripravo brez zaloge na jako ugodnem prostoru, v Mokronogu pri Sevnici, se da po ugodnih pogojih takoj v najem. — Več se poizve pri upravništvu „Domovine“. (23) 3—3

Za vsako faro in krajno občino išče se razumna, spoštovana in denarno zanesljiva oseba kot zaupni mož z dobrim postranskim zaslužkom. Pismene ponudbe naj se pošiljajo pod „201.191“. Gradec, na pošti ležeče (loco). (16) 10—4

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijsko:

Dunaj, I., Giselstrasse 1., v družbeni hiši.

Filijala za Ogersko:

Budimpešta, Franca-Jozefa trg 5 & 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dne 31. dec. 1892 frk. 125,305,151.—
Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. decembra 1892 „ 22,840,056.—
Izplačanja za zavarovanje, za rente in odkupe i. dr. odkar posluje družba (1848) „ 2719,05,620.—
V zadnjem osemnajstmesečnem poslovanju prijavilo se je novih zavarovanj za „ 125,732,050.—
tako, da se je prijavilo zavarovanj ves čas odkar družba posluje za „ 1,853,916,605.—

Prospekti, cene po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi obrazci dobe se brezplačno pri generalni agenturi v Ljubljani, Tržaška cesta 4 pri GVIDONU ZESCHKO-tu in pri agenturi v Celji pri g. Viljemu HIGERSPERGER-ju. (109) 12—12

Strune za citre, gosli in kitare

znano najboljšje vrste iz tovarne Kirchner na Dunaji priporoča.

trgovina D. HRIBAR v Celji.

Izučna pisma

(Lehrbrief)

v slovenskem in nemškem jeziku, priporoča obrtnim zadrugam in mojstrom

Dragotin Hribar v Celji.